

Katsaus 2023

- s. 1 Päätoimittajalta
- s. 2 Puheenjohtajan tervehdys
- s. 5 Predsien vuosi
- s. 8 Vuosi Indexissä
- s. 12 Lyhyt arvio parodiapoikkeuksen ja
respektioikeuden välisestä konfliktista
- s. 15 Taloustieteellinen tarina

Päätoimittajalta

Huhhuh! Syksy ja kulunut vuosi alkaa olemaan jo pitkälti ohitse. Takana on lukemattomia opintopisteitä ja bileiltoja... Nyt on kuitenkin aika vetää vuosi pakettiin, joten silmiäsi koristaa tällä hetkellä Katsaus 2023. Vuosi on ollut varsin tapahtumarikas ja sen päättäminen opiskelijatapahtumien osalta Klubin legendaarisissa pikkujouluissa on enemmän kuin sopivaa.

Kulunut vuosi oli minulle ensimmäinen hallituksessa. Olen pitänytkin pestistäni niin paljon, lähdin jatkokaudelle (kiitos ja anteeksi)! Olen otettu siitä, että saan jatkaa jalossa tehtävässä päätoimittajana ainejärjestökulttuurin edistäjänä myös tulevana vuonna ja odotan innolla uutta hallitusvuotta! Katsauksen tekeminen on ollutkin mukavaa oheistoimintaa kandia naputellessa.

Lari ”Muuramen moottoriturpa” Martikainen
Katsauksen Päätoimittaja

Puheenjohtajan tervehdys

Vuosi alkaa hiljalleen olla paketissa viimeisten tenttien ja esseidenkin valmistuessa. Vuosi on ollut hyvin tapahtumarikas ja kaikenlaisesta sikailusta on saanut nauttia itse kukin T-Klubin jäsen. Nyt käynkin läpi lyhykäisyydessään mitä sikailun täyteinen vuosi on oikein pitänyt sisällään.

Vuosi alkoi urheilun merkeissä, kun verta ja hikeä vuodatettiin T-Klubin ja Kartellin välillä Impivaaran jalkapallohallissa. Ottelu päättyi T-Klubin puolesta ikävästi ja Turun jalkapallon kansispokaali päättyi täydentämään Kartellin palkintokaappia. Karvaasta tappiosta huolimatta ei yhteystyö kuitenkaan Kartellin kanssa lakannut vaan seuraavaksi suunnattiin Kartellin ja Aktiivan kanssa parkin alakertaan menestyjäsiitsien merkeissä helmikuun alkupuolella. Rahaa lenteli ympäri huonetta ja tapahtuma oli menestys.

Alkuvuonna ei Kartellista oltu edelleenkään saatu tarpeeksi vaan seuraavaksi T-Klubi yhdessä Kartellin kanssa lähti suuntaamaan kohti pankkimaailman Edeniä, Frankfurtia. Täällä klubilaiset pääsivät kuuntelemaan DBB:n ja EKP:n pitämät esitykset ja raskaiden luentojen jälkeen tutustuttiin paikalliseen yöelämään. Viimeisenä yönä eräät siat saivat kokea karmealla tavalla ammattiliittojen päätöksen aloittaa julkisen liikenteen puolella lakon. Ja koska reissussa ei koettu tarpeeksi vääryyttä, oli AirBalticilla mielessä pieni pila. Kone kävi pyörähtämässä Turun päällä ja koneen kapteeni kehotti vilkuttamaan oikeanpuoleiselta ikkunalta näkyvälle Turulle, jonka jälkeen käänsi koneen ja matkasi takaisin Riikaan. Seuraava yö meni nukkuessa Riikan lentokentällä ja aamulla onnistuttiin laskeutumaan turvallisesti Helsinki-Vantaan lentoasemalle.

Maaliskuussa päästiin perinteiseen tapaan tutustumaan laitoksen henkilökuntaan rommilla terästetyn teen kanssa. Kaikki ei ole edelleenkään varmoja kuuluuko rommia juoda teellä vai teetä rommilla mutta itse käynnyn ensimmäisen vaihtoehdon puoleen. Seuraavaksi siat päätettiin ulkoiluttamaan haalareitaan yhdessä Putexin ja Sos-klubin kanssa TPS sitsien merkeissä. Vanhemmat siat saattavatkin ihmetellä, miksei P-klubi ollut tässä osallisena. No, vaalikiireet painoivat eikä aikaa heillä jäänyt sitsaamiselle. Muutama viikko kului eteenpäin ja seuraavat sitsit olivatkin jo edessä. Tällä kertaa kivifetissistä kärsivät Pulterit olivat toisena osapuolena. Muistin mukaan eräs sika saattoi limehaalareissakin heilua sitseillä.

Huhtikuun puolessa välissä T-Klubi suuntasi kohti pääkaupunkia. KT-TOn kanssa järjestetyllä exculla päästiin kuulemaan STM:n ja NIB:n esitykset, jonka jälkeen illalla suunnattiin kohti Kuppalaa, jossa ilta eteni KTTOLAisten kanssa erilaisine aktiviteetteineen. Ekskursion jälkeen pitkä odotus päättyi ja vappuviikko oli jo alkamaisillaan. Vappuviikolla järjestettiin myös parhaaksi aloittelutapahtumaksi kutsuttu viinisuunnistus. Tällä kertaa suunnistukartta vei sikoja ympäri kampusaluetta. Viineistä ei vielä saatu tarpeekseen vaan seuraavaksi joogattiin Katkon kanssa viinin kera. T-Klubin vappuviikon huipensi kastajaiset, jossa itsekin sain vihdoin kasteeni ja oikeuden kutsua itseäni siaksi. Päivä oli menestys, kun Sos-klubin lippukin saatiin varastetuksi. Useista pesukerroista huolimatta heidän lippunsa on edelleen likainen.

Koska syksyyn oli liian pitkä odotus, järjestettiin jälleen T-Klubin ja Kartellin kansiskarnevaalit Parkilla. Illan kohokohta oli tietenkin se, kun kaikki kokoontui television ääreen katsomaan, kun T-Klubin oma J-K Sivosavi pääsi tekemään debyyttinsä Kalevan kisoissa.

Seuraava lukuvuosi pääsi alkamaan ja T-Klubi pääsi toivottamaan uudet possut tervetulleiksi yliopistoon. Ekan illan bileissä possuja opetettiin jo perinteiseen Sea Shanttyyn ja seuraavalla viikolla annettiin hie-
man esimakua sitsikulttuurista.

Todellinen koitos oli kuitenkin vielä edessä – Mökkisikailu. Mitä tapahtuu aurinkolahdessa, jää aurinkolahteen.

Seuraavaksi pinkkejä haalareita nähtiin kaljaviestin merkeissä yhdessä Kannan, Adamaksen ja Machinan kanssa, jossa kierrettiin Turun baareja suorittaen erilaisia tehtäviä. Seuraavaksi vuorossa oli tapahtuma, jota odotetaan joka vuosi yhtä kuumeisesti eli sikailusitsit. Täällä viimeistään tulee tutuksi T-Klubin sitsikulttuuri, josta mm. P-klubilaiset eivät pidä. Sitsit olivat sen verran raskaat, että jäsenistölle annettiin aikaa toipua ja seuraava T-Klubin tapahtuma olikin vasta kuukauden päästä.

Sama paikka, sama agenda mutta tällä kertaa kaverit mukana. T-Klubin kaverisitsit siis kyseessä. Itse kyllä en enää ollut varma oliko kyseessä T-Klubin vai Sos-klubin tapahtuma, kun lime-edustus oli pelottavankin vahva.

Syksyn kohokohta ja kiinnostavin tapahtuma oli seuraavaksi vuorossa nimittäin syyskokous. Syyskokouksessa koeteltiin sikojen kestävyyttä ja raskaasti. Yli 5h kestäneen syyskokouksen jälkeen uusi hallitus kuitenkin saatiin muodostettua ja lihavero peruutettua. Viikko syyskokouksen jälkeen T-Klubin toiseksi viimeinen tapahtuma kansisrisse pääsi vihdoin alkamaan. Risse alkoi tuttuun tapaan hytin kautta buffettiin, jonka jälkeen rastikierrokselle valmistautumaan. Todellinen koettelemus oli kuitenkin seuraavana päivänä, kun jatkot olivat Indexin kotibileet Q-talolla. Vahva edustus sinnekin saatiin rissestä huolimatta ja bileet pelastetuksi, kun lattian täytti pinkki valtameri sea shantyn säestämänä.

Vuosi on ollut antoisa ja on ollut suuri ilo toimia tämä vuosi puheenjohtajana näinkin hienossa järjestössä. Haluankin kiittää kaikkia teitä, jotka olette tehneet tästä vuodesta sikamaisen hienon. Toivotan kaikille rentouttavaa joululomaa ja toivottavasti nähdään taas ensi vuoden puolella!

Lasse Raudaskoski
Puheenjohtaja

Predsien vuosi

T-Klubi Predatorsin vuosi 2023 alkoi jo edellisenä vuotena alkaneen lentopalloturnauksen merkeissä. Tammikuussa pelattiin alemman loppusarjan pelejä. Pelaajamäärä ei ollut päätä huimaava, syynä lienee se että T-Klubin eliittiurheilijoilla on parempaakin tekemistä kuin pelata sijoista 11 tai 12. Seuraavana lajina oli koripallo, laji josta Predsit ovat vuosien varrella niittäneet mitaleja monta. Tänä vuonna lohkovaihe selvitettiin hyvällä tasolla ja neljännesvälieristäkin päästiin helpohkosti jatkoon. Puolivälierässä vastaan asettui kuitenkin KY-Sportin joukkue ja Predsit jäivät valitettavasti jalkoihin, tappio oli loppujen lopuksi lähes 30 pisteen suuruinen.

Futsalin jälkeen keväällä oli enää kaksi lajia jäljellä, nämä olivat 3v3 sähly ja pesäpallo, ensimmäisenä oli vuorossa sähly. Totuttuun tapaan lohkovaihe selvitettiin ilman ongelmia ja pudotuspelit olivat kiikarissa. Puolivälierä oli erittäin maalirikas, peli päättyi 22-11 voittoon. Välierässä vastaan asettui Functio Laesa eli lääkis. Todennäköisesti krapulan seurauksena Predsit eivät pysyneet pelin vauhdissa mukana ja lääkis vei ottelun selvästi, Predsit pääsivät kuitenkin taistelemaan mitalista heti samana päivänä. Pronssiottelussa kokemusasiantuntijat voitettiin 10-4 ja vuoden ensimmäinen mitali oli saavutettu.

”Tää on mun elämän hienoimpia hetkiä!”
-Julius Varjonen (voitettuaan sählyssä pronssia)

Pesäpalloturnaus tulisi päättämään kevätkauden ja Predsit lähtivät turnaukseen suurin odotuksin. Pelit sujuivat lohkovaiheessa vaihtelevalla menestyksellä, mutta jatkopeleihin päästiin sijalla 4. Turnaus päättyi kuitenkin hieman yllättäen puolivälierään, Predsit siirtyivät kesälo-malle nälkäisinä.

Uusi lukuvuosi alkoi jalkapalloturnauksella. Vuoden 2022 turnaus oli Predseille katastrofaalinen ja tänä vuonna asiaa lähdettiin korjaamaan. Lohkovaiheesta saatiin vain yksi voitto mutta lohkojako oli Predsien kannalta vähintäänkin brutaali. Samassa lohossa oli kuitenkin koko turnauksen voittaja ja Deltakin pääsi välieriin asti. Predsien turnaus päättyi neljännesvälieriin kun SF-Klubben oli tällä kertaa parempi. Mainittakoon kuitenkin että Predsit toipuivat vielä mökkisikailusta kun peli pelattiin.

Tuo viime vuosien menestyslaji oli vuorossa seuraavaksi, nimittäin kuplafutis. Kahtena viime vuotena saldona oli kaksi hopeamitalia ja kaksi tappiota finaalissa lääkistä vastaan. Kuten ennenkin lohkovaihe selvitettiin helposti kolmella voitolla kolmesta pelistä. Puolivälierästä saatiin luovutusvoitto ja Predsit suuntasivat kohti välierää. Ehkä vuoden suurimpana yllätyksenä Synapsi voitti Predsit välierässä ja unelma kultamitalista oli pirstaleina. Positiivisena yllätyksenä tuli kuitenkin se että lääkiskään ei päässyt finaaliin, joten revanssia päästiin hakemaan pronssiottelussa. Tuloksena pronssiottelusta oli 2-0 voitto ja näin ollen mitali, vaikka mitali ei ollut kaikkein kirkkain niin voitto lääkiksestä lämmitti kyllä mieltä aivan erityisellä tavalla.

Salibandyturnaus pelattiin marraskuussa ja Predsit lähtivät turnaukseen isoin odotuksin, olihan fuksien keskuudesta saatu jopa joukkueelle aivan oikea maalivahti! Lohkovaihe oli jälleen helpohko, vaikka yksi tappio tulikin, neljännesvälierä oli tiukka mutta Predsit voittivat lopulta 7-4. Juuri ennen puolivälierää joukkueelle kerrottiin suru-uutisia, tähtipelaaja oli loukkaantunut treeneissä ja lähtökohdat olivat näin ollen Predsejä vastaan.

Otteluun lähdettiin kuitenkin hyvällä asenteella tästä huolimatta. Ottelua johdettiin jopa 2-0, mutta vähäinen määrä vaihtopelaajia ja vastustajan laatu johtivat siihen että tappio kärsittiin lukemin 5-3.

Lentopalloturnauksesta mainittakoon ainoastaan että kolmen ottelun jälkeen osallistujakeskiarvo oli kolme pelaajaa, kun pienin vaadittu pelaajamäärä on neljä...

Vuosi päätettiin polttopallon parissa. Predsit eivät voittaneet yhtäkään ottelua ja näin ollen tästäkään turnauksesta ei jäänyt mitään kerrottavaa jälkipolville.

Ensi vuonna lähdetään taas tavoittelemaan mainetta ja kunniaa uuden urheiluministerin, Elmeri Markkasen johdolla.

Lauri Suojanen
T-Klubin Urheiluvastaava

Vuosi Indexissä 2023

Taas on vuosi vierähtänyt ja aikaa kulunut. Tämän vuoden vietin Index ry:n riveissä, jossa olen oloni kokenut erittäin kotoiseksi. Olen tutustunut Indexissä uusiin tuttuihin ja myös tutustunut paremmin vanhoihin. Ystävyysuhteet, joita Indexissä loin, ovat toivottavasti 4LIFE. Aionkin kertoa hehkeästä vuodestani Indexissä nyt tässä seuraavassa pikku tekstinpätkässä.

Indexin vuosi alkoi perinteisillä hallitussitseillä, jotka olivat todellakin yhdet hallitussitseistä. Klubi edusti kuin edustikin tässä hallitusten yhteisessä sitsitilassa. Tämän jälkeen iltaa jatkettiin baarissa helmibileteemalla. Tämän jälkeen seuraava tapahtuma oli vuoden ensimmäinen hyvinvointitapahtuma, toivottavasti myös perinteeksi muodostuva talvirieha. Vaikka en itse paikalle päässytäkään, pikkulinnnut lauloivat ja kertoivat että klubi taas kerran oli saapunut sankoin joukoin paikalle.

Tämän jälkeen saatiin taas kokea yhdet mahtavat baaribileet, jonka jälkeen päästäänkin minun subjektiivisesta näkemyksestäni yhteen parhaiten järjestetyistä tapahtumista tänä vuonna, Lähiökierrokseen. Lähiökierros oli todella mainio ja hauska tapahtuma tänäkin vuonna. Tapahtumassa yhdistyy kaksi lempiasiaani, dösät ja alkoholin nautiskelu. Tapahtuma oli myös jostain syystä paremmin järjestetty kuin viime vuosina, saattaa olla keskivertoa komeamman kulttuurivastaavan ansiota.

Tämän jälkeen päästäänkin sitsivyöhykkeeseen. Index ry järjesti kahdet sitsit peräkkäin, Tragediasitsit, jotka olivat todella mukavan tunnelman sitsit. Tämän jälkeen päästiin jälleen kokemaan päiväsitsit, jotka kestivät pitkään ja olivat normaaleja sitsejä energisemmät. Tässä sitsien keskellä pitää myös muistaa kiittää Indexin tapahtumavastaavia, jotka olivat todella kovia tapahtumanjärjestäjiä. Behind the scenes -hommat ei yleensä infront näy, mutta pitää silti muistaa kiittää paikallista tapahtumavastaavaa.

Päiväsitsit ovatkin niin sanottu vapun aloitus. Vapun toinen tapahtuma olikin tiistaina. Vappunaamantai oli rentouttava hengailu kaiken tämän vappusekoilun ympärillä. Vappuna pidettiin myös hauskaa Lexin kanssa MuSuSussa ja tämän jälkeen menttiin XXX-bileisin. Koska tämä ei riittänyt, järjestettiin vielä torstaina SYYn kanssa pusikalja-approt ja tästä jatkettiin myös baariin kolmen tähden bileisiin, jotka voittivat jonkun sortin palkinnon. Vapun viimeinen tapahtuma, vappuboolitus oli myös täynnä intoa ja innokkaita ihmisiä. Muistan tapahtuman olleen hauska. Muuta en sitten muistakaan.

Syksy alkoi, kuulet kun fuksit tepastelevat metsässä. Tuuli viheltää. Aartenmetsästys saapuu. Siis toinen paras Indexin tapahtuma, aartenmetsästys järjestettiin fukseille. Fuksit, mitä innoikkaimpina, tekivät kaikkensa voittaakseen ja lopulta joku voitti. Ja hyvä niin. Indexin fuksiviikoille mahtui myös sivuainemessut sekä pride-kulkueeseen osallistuminen. Fuksiviikoilta päästyään fuksien vauhti ei hidastunut. Oli nimittäin lukuvuoden ensimmäisten Index-sitsien paikka. Fuksisitsit olivat täynnä fukseja joka Indexin ainejärjestön nurkasta.

Index järjestää vuosittain ulkomaan excursion, arvasitte oikein, ulkomaille. Tänä vuonna excursion kohde oli aurinkoinen Portugali, jossa Indexin iskuryhmä kävi katsomassa viinitilaa ja nauttimassa kelistä upeassa villassa. Ikävä kyllä en itse päässyt mukaan nauttimaan Portugalin viehättävästä miljööstä, mutta excursiovastaavat ovat kertoneet reissun olevan lit ja swag ja muita trendikkäitä kiertoilmauksia, jotka tarkoittavat reissun olleen menestys.

En ole vielä tässä pikkujutussa maininnutkaan, että hallitusvuoteni oli myös JUHLAVUOSI Indexille. Index täytti 70 vuotta, noin 45 vuotta enemmän kuin allekirjoittanut. Tätä juhlavuotta juhlittiin lukuvuoden alussa synttäribileissä, joiden jälkeen aloitettiinkin vuosijuhlaviikot. Vuosijuhlaviikoilla on tapana päättyä vuosijuhliin ja nämä vuosijuhlaviikot eivät ole poikkeus. Indexin 70-vuotisvuosijuhlat olivat glamouria ja blingia täynnä. Kaikilla oli kivaa ja kaikilla oli hauskaa. Myös 9

sillis oli “tosi hyvä sillis”.

Vuoden loppuun mahtui vielä yhdet sitsit, elikkäs kauhusitsit. Sitsit olivat todella hyvät. Nimi saattaa jotain henkilöä totta kai hämätä. Siellä teemaan pukeutuneet henkilöt olivat ties minkälaisiin asuihin pukeutuneet. Henkilökohtainen lempparini oli päälle jäänyt hella. Shoutout päälle jäänyt hellapari.

Vuosi onkin tässä vaiheessa jo lopussa. Jäljelle jää enää viinaisin tapahtuma, Indexin kotibileet. T-klubistakin vain rohkeimmat uskaltautuivat paikalle. Loput kärsivät viimepäivän risteilystä jääneestä meripahoinvoinnista kotonaan.

Tässä on vielä yksi tapahtuma jäljellä ja yksi kokous käytävänä. Tunnen onnea ja väsymystä Indexin hallitustoiminnan loppuessa omalta osaltani. Tunnen kuitenkin myös haikeutta, ettei joka viikko näe tätä porukkaa enää tämän jälkeen. Ehkä tärkein opetus, jonka Index on minulle antanut, on se, että kivoja ihmisiä on kaikkialla.

JT OUT

Jere ”JT” Toikka
T-Klubin Indexvastaava 2023

Yhteiskunta-alan
korkeakoulutettut ry

Lyhyt arvio parodiapoikkeuksen ja respektioikeuden välisestä konfliktista

Nykyisen Lauluxin elinkaari on tulossa päätökseen. Indexin hallitus on päättänyt perustaa toimikunnan revisioimaan Lauluxin sisältöä. Ulkoisena tarkkailijana pidän todennäköisenä, että kehityksen primus moottorina on toiminut monien laulujen ja säkeistöjen vanhentuminen. Yhteisön määrittämät sosiaaliset normit eivät enää suvaitse joitakin lauluja. Indexin sisällä yleensä huolehditaan sosiaalisten normien noudattamisesta, mutta miten on de facto oikeuden noudattamisen laita. Tässä lyhyessä tekstissä tulen esittelemään tekijänoikeuksien punninnan kannalta tärkeimmät konseptit: moraaliset oikeudet, parodiapoikkeuksen, muunto-oikeuden sekä teoskynnyksen. Näiden avulla voidaan hahmottaa ja konstruoida tilanteet, joissa Laulux mahdollisesti rikkoo tekijänoikeuslakia (404/1961, TekL).

Aivan ensimmäisenä määritellään moraaliset oikeudet. Moraaliset oikeudet liittyvät tekijän persoonan kunnioittamiseen. Tekijä ilmentää luovassa toiminnassaan itseänsä. Moraalisilla oikeuksilla suojataan tekijän erityistä suhdetta teokseensa. Moraalisia oikeuksia ovat isyysoikeus ja respektioikeus (kunnioittamisoikeus/ *droit au respect*). Laulux-problematiikan kannalta keskitymme respektioikeuteen. Historiallisesti moraaliset oikeudet kuuluvat mannermaiseen civil-law oikeusperinteeseen. Ne ovat pitkälti harmonisoitu Bernin yleissopimuksessa vuonna 1963. Respektioikeudesta on säädetty TekL:ssa 3.2 §:ssa seuraavasti: ”Teosta älköön muutettako tekijän kirjallista tai taiteellista arvoa tahi omalaatuisuutta loukkaavalla tavalla, älköönkään sitä myöskään saatettako yleisön saataviin tekijää sanotuvin tavoin loukkaavassa muodossa tai yhteydessä.” Lain esitöissä on mainittu, että respektioikeuden loukkauksen pitää olla merkittävä. Suomessa on ollut kaksi tapaus, joissa korkein oikeus (KKO) on asettanut rajan res-

pektioikeudelle. Tapauksessa KKO 974 II 49 erään näytelmän suomenkielistä käännöstä oli muokattu. Muokkaus poikkesi selvästi kääntäjän tyylistä ja rikkoi respektioikeutta. Tapauksessa KKO 1975 II 37 KKO katsoi, että näyttelijä A:n moraalisia oikeuksia oli loukattu, kun elokuvan ohjaaja oli lisännyt elokuvaan ilman A:n suostumusta sijaisnäyttelijää käyttäen A:n roolisuoritukseen sukupuoliyhteyttä esittävän kohtauksen. Kuitenkin tietyissä tapauksissa muokkaaminen on sallittua, ja näistä tärkein on parodiapoikkeus. Oppikirjaesimerkki loukkauksesta on esimerkiksi vakavasti tehdyn musiikkiteoksen liittäminen pornografiseen teokseen ilman taiteilijan suostumusta.

Ennen syventymistä parodiapoikkeukseen määritellään, mitkä vaatimukset pitävät täytyä jotta ”tekelettä” voidaan kutsua teokseksi. Kumulatiivisesti kaksi kriteeriä on täytyttävä. Ensimmäiseksi, teoksen tulee ilmentää tekijän luovantyön tuloksia. Tätä kutsutaan omaperäisyyden vaatimukseksi. Toiseksi, jokseenkin instrumentaalisesti, omaperäinen teos pitää olla tunnistettavissa riittävän tarkasti, jotta se voisi olla suojan kohteena. Yleisesti tulkitaan vain, että teoksen pitää olla omaperäinen. Euroopan Unionin tuomioistuimien tapauksessa Cofemel, C-683/17, vahvistanut, että omaperäisyyskynnystä tulkitaan yhtäläisesti kaikille taiteen muodoille, ja rima pidetään yhtä matalana kaikille taiteen lajeille. Kanta vielä vahvistettiin Brompton, C-833/18, tapauksessa. Molemmat tuomiot ovat vahvistaneet unity of art -doktriinin, jonka perusteella kaikki taiteenlajit ovat yhtä arvokkaita. Yleisesti ottaen teoskynnys kirjallisille teoksille on varsin matala, esimerkiksi muutaman virkkeen mittainen runo on tekijänoikeuslain suojelema teos.

Parodia on yksin merkittävä taiteen lajeista. Parodiassa (mukaan lukien karikatyyri ja pastissi) tärkeä osa on vuoropuhelu alkuperäisen teoksen kanssa. Parodia ei voi elää ilman alkuperäistä teosta, kuitenkin parodiassa tekijä esittää omia luovia ratkaisuja. Parodia on käytännössä suojattu kahdessa paikkaa tekijänoikeuslaissa. TekL 4.2 §:ssa suojataan muuntelun tuloksena syntynyttä

itsenäistä teosta. Tällaiseen teokseen ei sovellu alkuperäisen teoksen moraaliset oikeudet, koska kyseessä on itsenäinen suojaansaava teos. TekL 23 a §:ssä sallitaan julkaistun teoksen käyttämistä parodiaan. TekL 4.2 §:n vaatimusten täyttyminen tarkoittaa aiemmin mainitun kaksiosaisen teoskynnyksen ylittämistä. Muuntelussa pitää tarpeeksi olla tekijää itseään kuvastavia luovia ratkaisuja, jotta lopputulos on omaperäinen. Parodian piirissä on sama kriteeristö käytössä. Kuitenkin taiteenlajin luonteen takia riippuvuus alkuperäisestä teoksesta on sallittu.

Laulux-toimikunnan tulisi ottaa seuraavat asiat huomioon. Selvät muokkaukset, kuten laulun kokonaan uudestaan sanoittaminen, ovat sallittuja. Riippuvuutta alkuperäiseen teokseen on vähän, ja itsestään selvästi uudelleen sanoittaminen on sanoittajan luovan työn tulos. Sama ”ilmiselvä” kynnys voidaan asettaa myös parodian osalta. Jos alkuperäistä teosta parodioidaan selvästi, niin että parodia ilmentää omaperäisiä ratkaisuja, on se sallittua. Kaikista suurin ongelma syntyy pienistä muokkauksista. Niiden osalta omaperäisyys, ja sitä kautta implisiittisesti respektioikeuden rikkominen, arvioidaan objektiivisen mitan perusteella kasuistisesti. Pieniä muokkauksia voisi olla esim. kertosäkeen yksittäisen sanan muuttaminen. Näissä tapauksissa pitää pohtia, ylittyykö teoskynnys vai rikotaanko moraali-oikeuksia. Tiivistetyksi Laulux-toimikunnan tulisi olla tietoinen ratkaisuksista ja niiden seurauksista. Toimikunnan tulisi varmistua, että teoskynnys ylittyy ja normeja (sekä juridisia että sosiaalisia) noudatetaan.

T-Klubin compliance & legal vastaavat

Taloustieteellinen tarina

Viime vuosina on ollut paljon puhetta tekoälystä ja sen vaikutuksista yhteiskuntaan. Tekoälyn on kaavailtu vievän kaikilta koodareilta ja taiteilijoilta työpaikat. Tässä onkin nyt tekoälyn tuottama ”Geneerinen taloustieteellinen tarina”. Tarinaa lukiessanne voitte miettiä, onko esimerkiksi Katsauksen päätoimittajan pesti välttämätön, vai tulisiko se luovuttaa tekoälyn hoidettavaksi. Tekoäly sai ohjeeksi kirjoittaa taloustieteellisen tarinan ja sisällyttää siihen 10 taloustieteellistä vitsiä.

”Geneerinen Taloustieteellinen Tarina”

Kerran kaukaisessa maassa nimeltä Ekonolma, asui nuori taloustieteilijä nimeltä Laura Laskennollinen. Hän oli kotoisin pienen kylän reunalta, jossa kaikki kävivät kauppaa toistensa kanssa, mutta eivät tienneet mitään taloustieteestä. Laura halusi kuitenkin valaista kyläläisiä talouden saloihin.

Eräänä päivänä Laura päätti järjestää kylän torille seminaarin, jossa hän jakoi taloustieteen viisauksiaan. Hän aloitti esityksensä kertomalla tarinan arvonnoususta ja kysynnästä. Kyläläiset kuuntelivat kiinnostuneina, ja pian tori täyttyi puheensorinasta.

Taloustieteen maailma ei kuitenkaan ollut pelkkää vakavaa asiaa. Laura päätti piristää tunnelmaa kymmenellä taloustieteellisellä vitsillä:

1. Miksi taloustieteilijät eivät koskaan mene treffeille? Koska he eivät ymmärrä, mitä on kysyntä ja tarjonta suhteessa.

Kyläläiset nauroivat sydämensä pohjasta Luran ensimmäiselle vitsille. Hän jatkoi kertomista tarinastaan samalla heittäen sekaan toisen vitsin:

2. Miksi taloustieteilijä ei pidä hiekkarannoista? Koska hiekka ei ole rajallista, eikä siellä ole mahdollisuutta tehdä hyvää kauppaa.

Kylän väki nauroi jälleen, ja tunnelma oli rento ja iloinen. Laura tiesi, että hyvät vitsit voisivat auttaa ihmisiä ymmärtämään monimutkaisiakin taloustieteen käsitteitä. Hän jatkoi kertomustaan ja heitti sekaan lisää vitsailua:

3. Mikä on taloustieteilijän suosikkileikki? Monopoli, koska siinä hän voi olla yksi ainoa markkinavoima.

4. Kuinka taloustieteilijä vastaa puhelimeen? ”Totta kai, se kannattaa.”

Ja niin tarina jatkui, kunnes koko tori oli täynnä naurua ja oppimista. Laura iloitsi siitä, että oli onnistunut tekemään taloustieteestä lähestyttävää ja viihdyttävää. Ekonolma oli saanut uuden sankarin, ja kyläläiset oppivat arvokkaita opetuksia nauraen.

Henkilökohtaisesti pidän tekoälyn luomaa tarinaa varsin hyvänä. Huumorimiehenä olisin kuitenkin toivonut, että tekoäly olisi onnistunut keksimään 10 vitsiä.

Bonusena vielä tekoälyn luoma kuva T-Klubilaisesta opiskelemassa Mercalla.

Toimituskunta:
Lari Martikainen
Lenni Lassila
Lasse Raudaskoski
Jere Toikka
Lauri Suojanen

